

Bli säker på PM

Källor:

Markstedt & Eriksson, 2013: Svenska impulser 3

Bayard & Sjöbeck, 2011: BRUS Handboken svenska

...åtminstone inför det nationella provet!

Inte personligt meddelande...

Ett PM är en texttyp som används både inom arbetslivet och inom skola och högre utbildning. Ordet PM är en förkortning av det latinska pro memoria som betyder "för minnet".

Ett PM är en kortfattad redogörelse av ett visst ärende eller ämne, där skribenten sammanfattar det viktigaste innehållet och avslutar med att dra några slutsatser utifrån det material som behandlats i texten.

Inom utbildning är ett PM ofta detsamma som en kortare sammanhängande uppsats. Det har vanligen följande disposition:

- en **inledande** problemformulering
- en **utredning**
- en **avslutning** i form av en slutsats

Att skriva ett PM handlar sällan bara om att återge innehållet i ett antal källor rakt upp och ner. Skribenten måste också bearbeta och värdera källorna kritiskt, jämföra dem och diskutera olika infallsvinklar på ämnet. Det är också viktigt att komma ihåg att alla slutsatser och tolkningar måste bygga på de källor som redovisas.

"Reda ut texten"

En utredande text presenterar en utredning eller en undersökning som skribenten har gjort. Oavsett vad ämnet för utredningen är, är det grundläggande syftet nästan alltid detsamma: att ta reda på och klargöra hur något förhåller sig genom att undersöka olika källor och sedan dra slutsatser utifrån det.

Den utredande texten redovisar utredningen i olika led: Vad är det som ska utredas? Vilka källor har använts? Vad berättar dessa källor? Vilka resultat och slutsatser kan man dra av utredningen?

Den som läser utredningen ska få alla pusselbitar som behövs för att själv kunna värdera och ta ställning till det material och de resultat som redovisas.

Det finns ett antal krav som ställs på den som ska skriva en utredande text, och för att kunna skriva denna typ av text behöver du kunna följande:

- **Samla information**, till exempel genom läsning av sakprosatexter och göra ett relevant urval.
- **Bearbeta och infoga information** i den egna texten.
- **Ange källor.**
- **Anpassa språket** till den vetenskapliga texttypen.

Hur går NP till?

En instruktionsfilm om detta finns [här](#). (Denna film är gjord för Svenska som andraspråk 3, men den funkar väldigt bra ändå för skillnaden mellan Svenska 3 och Svenska som andraspråk 3 är marginell.)

Bli säker på PM

Dags att skriva

Ämne och frågeställning

Ditt ämne kan inte vara stort. När du vet vad du vill skriva om bör du ganska snart formulera en frågeställning eller ett problem som du ska söka svar på eller försöka lösa. Om du formulerar en frågeställning tidigt i processen hjälper det dig att avgränsa ditt ämne. Frågeställningen måste vara tydlig, så att läsaren förstår vad det är som ska utredas, och tillräckligt avgränsad för att kunna besvaras inom ramen för ditt PM.

Exempel på frågeställningar:

- Vilken inställning har lärare till Wikipedia?
- Vilka åsikter för och emot införandet av det könsneutrala pronomenet hen har kommit fram i debatten?
- På vilka sätt ser man att norska och svenska är besläktade språk?

Källor

Du kommer att behöva använda minst två källor. De källor du väljer ska vara valda utifrån din frågeställning. Granska dina källor kritiskt. Kom också ihåg att alltid notera var informationen kommer ifrån så att du kan göra korrekta källhänvisningar.

Disposition

Ditt PM ska ha en rubrik, en inledning, en utredande del och en avslutning. Inledningen och avslutningen bör hållas korta medan utredningen är den längsta delen. Ett kortare PM behöver inte ha underrubriker för de olika delarna.

Rubrik

Välj en rubrik som väcker läsarens intresse och informerar om innehållet i din text.

Inledning

Din inledning ska leda läsaren in i ditt ämne och på ett väl underbyggt sätt presentera din frågeställning.

Utredning

I den utredande delen presenterar och sammanfattar du dina källor genom referat och citat. Kom ihåg att hålla dig objektiv och inte lägga något värde på innehållet i dina källor. Gör dina källhänvisningar i löpande text för att de ska vara smidigt infogade.

Avslutning

I avslutningen diskuterar och resonerar du kring de resultat du nått. Kom ihåg att dina slutsatser ska vara väl underbyggda och utgå från de källor du använt dig av. Återknyt gärna till inledningen och den frågeställning du formulerat där

Källförteckning

I ett PM kan det ibland räcka med att källorna redovisas i löpande text, annars redovisas källorna i en källförteckning i slutet av texten. Följ instruktionen i uppgiften.